

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 24-09-2021 r.

Zespół Prawa Cywilnego

IV.7217.76.2021.SW/AK

**Pan Rafał Trzaskowski
Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy
Pl. Bankowy 3/5
00 – 950 Warszawa**

Szanowny Panie Prezydencie

Do Rzecznika Praw Obywatelskich zwróciła się w sprawie Pana wskazując na jego problemy związane z uzyskaniem lokalu komunalnego z zasobu mieszkaniowego Miasta Stołecznego Warszawy. jest osobą dotkniętą kryzysem bezdomności, przebywającą obecnie w ośrodku dla bezdomnych mężczyzn przy w Warszawie. Z pisma wynika, że w **sprawie uzyskania lokalu komunalnego przez Pana powstał spór o własność pomiędzy Dzielnicą Wola m.st. Warszawy a Dzielnicą Praga – Północ m.st. Warszawy dotyczący realizacji jego wniosku mieszkaniowego.** twierdzi, że jego ostatnim miejscem zamieszkania była Dzielnicą Wola, jednak nie jest w stanie tego udokumentować. Wcześniej, w latach 2005-2010 przebywał w lokalu socjalnym należącym do kolegi na terenie Dzielnicą Praga – Północ, co było powodem uznania przez Dzielnicę Wola m.st. Warszawy braku własności do rozpoznania jego wniosku. Obecnie żadna z w/w Dzielnic nie uznaje się właściwa do rozpatrzenia wniosku (osoby w kryzysie bezdomności) o przyznanie lokalu komunalnego z zasobu mieszkaniowego Miasta Stołecznego Warszawy. Spór ten trwa od 2017 r.

W myśl § 31 ust. 1 Uchwały Nr XXIII/669/2019 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 5 grudnia 2019 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta stołecznego Warszawy osoby ubiegające się o pomoc mieszkaniową zobowiązane są złożyć wniosek, zgodnie z wzorem określonym w zarządzeniu Prezydenta m.st. Warszawy. Zgodnie z § 31 ust. 3 cyt. Uchwały wnioski

powinny być składane w dzielnicy właściwej dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy, a w przypadku osób, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 2 Uchwały (tj. osób realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności lub, które przedstawią zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej w Warszawie potwierdzające korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezdomności) – w dzielnicy, w której wnioskodawca posiadał ostatnie miejsce zamieszkania, natomiast w przypadku osób, które nie wykazały swojego ostatniego miejsca zamieszkania w Mieście – w dowolnie wybranej dzielnicy.

Ze skarg kierowanych do Rzecznika wynika, że opisany w tej sprawie problem nie jest jednostkowy i może dotyczyć wszystkich wnioskodawców. Niestety najbardziej dotkliwy jest jednak dla osób w kryzysie bezdomności. Dowolna interpretacja w/w postanowień uchwały przez poszczególne Dzielnice m.st. Warszawy, skutkująca odmową realizacji ich wniosków, nie tylko nie wypełnia konstytucyjnej dyrektywy przeciwdziałania bezdomności przez organy władzy publicznej (art. 75 Konstytucji RP), ale jest realną barierą w ubieganiu się o pomoc mieszkaniową. Należy bowiem pamiętać, że kryzys bezdomności współistnieje z innymi kryzysami i stanami, które utrudniają lub uniemożliwiają codzienne funkcjonowanie w społeczeństwie tj. bezradność, choroby, uzależnienia, niepełnosprawność itp. Dlatego ważne jest, aby osoby w kryzysie bezdomności uzyskiwały dalej idącą pomoc przy załatwianiu swoich spraw urzędowych, w tym przypadku przy ubieganiu się o pomoc mieszkaniową.

Na tle w/w postanowienia uchwały rodzą się wątpliwości sprowadzające się do tego, w urzędzie której Dzielnicy ma złożyć wniosek osoba, która zamieszkiwała na terenie kilku Dzielnic m.st. Warszawy, gdy nie jest w stanie wykazać (udokumentować) ostatniego miejsca zamieszkania. Czy powinna wówczas złożyć wniosek w Urzędzie tej Dzielnicy, na terenie której zamieszkiwała wcześniej, gdyż jest w stanie to udokumentować, czy jednak powinna go złożyć w dzielnicy, w której znajdowało się jej ostatnie faktyczne miejsce zamieszkania, czy też może go złożyć w dowolnie wybranej dzielnicy. Jednoznaczne rozstrzygnięcie tej wątpliwości jest niezbędne, aby obywatele mogli uzyskać pomoc mieszkaniową bez zbędnych przeszkód i nie stali się „ofiarami” sporów pomiędzy dzielnicami informującymi ich o braku swojej właściwości. Zwrócić przy tym należy uwagę, że osoby będące w kryzysie bezdomności odznaczają się dużą mobilnością oraz częstą zmianą miejsc pobytu lub miejsc zamieszkania, bez możliwości udokumentowania tych okoliczności. Odsyłanie tych osób, aby złożyły wnioski w innej Dzielnicy m.st. Warszawy nie zawsze finalnie właściwej do ich rozpatrzenia, w istocie pozbawia je niezbędnej pomocy, którą ze względu na swoją wysoce krytyczną sytuację powinny otrzymać. Osoba w kryzysie bezdomności najczęściej nie jest zdolna do podjęcia samodzielnie działań w swojej sprawie, a każde jej działanie jest obarczone nadzwyczajnym wysiłkiem emocjonalnym, zaś odmowa udzielenia jej pomocy pogłębia frustrację i bezradność, a tym samym utrwała stan bezdomności.

Dlatego też poddaję pod rozwagę Pana Prezydenta postulat przyjęcia odmiennej od dotychczasowej, jednolitej w skali m.st. Warszawy, praktyki w odniesieniu do wniosków mieszkaniowych, szczególnie tych składanych przez osoby w kryzysie bezdomności, poprzez udzielanie im pełnej pomocy, m.in. polegającej na przesyłaniu takich wniosków do dzielnicy m.st. Warszawy właściwej do rozpatrzenia ich wniosków.

Mając zaś na względzie prawo wszystkich osób ubiegających się o gminną pomoc mieszkaniową do zaskarżania czynności z zakresu administracji publicznej, proszę także o rozważenie wprowadzenia praktyki polegającej na pouczeniu wnioskodawców w uchwałach dotyczących braku właściwości do rozpatrzenia ich wniosku o możliwości i trybie zaskarżenia tej czynności do sądu administracyjnego.

Odnosząc się do sprawy Pana _____ działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r., poz. 627 ze zm.) zwracam się do Pana Prezydenta z prośbą o rozstrzygnięcie wskazanego sporu o właściwość istniejącego pomiędzy Dzielnicami Wola a Pragą - Północ m.st. Warszawy, co jest konieczne, aby Pan _____ mógł uzyskać pomoc mieszkaniową.

Jednocześnie poddaję pod rozwagę Pana Prezydenta możliwość zainicjowania wydania wytycznych do postanowienia § 31 ust. 3 pkt 1 uchwały Nr XXIII/669/2019 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 5 grudnia 2019 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta stołecznego Warszawy, aby było ono jednolicie stosowane przez wszystkie Dzielnice m. st. Warszawy.

Uprzejmie proszę o poinformowanie Rzecznika o stanowisku zajęтым przez Pana Prezydenta w wyżej poruszonych kwestiach.

W załączeniu przekazuję całość dokumentacji przekazanej do Biura Rzecznika przez Pana _____

Załącznik 14

Z poważaniem

Kamilla Dołowska

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/

W związku z wejściem w życie przepisów RODO, w załączeniu przesyłam informację dotyczącą danych osobowych. Nie wymaga ona żadnej reakcji z Pani strony.

Zał. 1 klauzula